

ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ, 10 ಜನವರಿ 2026 ಬೆಂಗಳೂರು, ಸಂಪುಟ 11, ಸಂಚಿಕೆ 09 ಪುಟಗಳು-4. ಸಂಪಾದಕರು : ಜಿ.ಟಿ.ಗೋವಿಂದಪ್ಪ
Kannada monthly, 10 January 2026, Bengaluru, Vol. 11, Issue No.09 Pages-4, KARKAN2015/68727 Editor: GT.Govindappa.

ಚಂದಾ: ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ. 30, ಆಜೀವ : ರೂ. 500.

Subscription : Annual Rs. 30; Life : Rs. 500/-

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್.

Published by: Karnataka Vipassana Prachara Samiti Trust.

ಧಮ್ಮ ಪದಗಳು

“ಸುಕರಾನಿ ಅಸಾಧೂನಿ
ಅತ್ತನೋ ಅಹಿತಾನಿ ಚ
ಯಂ ವೇ ಹಿತಂ ಚ ಸಾಧುಂಚ,
ತಂ ವೇ ಪರಮ ದುಕ್ಕರಂ.

ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮತ್ತು ತನಗೆ ಅಹಿತವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ.
ಆದರೆ ತನಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು
ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಕರ.

ಧಮ್ಮಪದ-163, ಮುದಿತನದ ವರ್ಗ

“ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು”

(ಜುಲೈ 20, 1997. ಮುಂಬಯಿ, ಭಾರತ)

ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎನ್. ಗೋಯಂಕ (1924-2013)

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಧಮ್ಮ ಪುತ್ರರೇ ಮತ್ತು ಧಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯರೇ, ಪರಿಶುದ್ಧ ಧಮ್ಮವು (ಧರ್ಮವು) ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಇಂದು ಶ್ರದ್ಧಾ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇರಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಂಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಲವು ಇಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವು ತೋರಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ, ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶ ಮತ್ತು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ; ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಧರ್ಮ (ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು) ಇದೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಒಂದು ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಿಜವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಜನರು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತೋರಿಕೆಯ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಅವುಗಳದೇ ಆದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವು ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ನೈತಿಕತೆ; ನೈತಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಬೇಕು, ನಂತರ, ಮನಸ್ಸಿನ ನಡುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಮನಸ್ಸಿನಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಬೇರುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧೀಕರಣಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಮೂರ್ಖನನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು; ಅದನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೀಲ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸ್ವತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು (ಪನ್ನಾವನ್ನು) ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಪಂಥೀಯ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅದು ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಗುರಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ: ಶೀಲ, ಸಮಾಧಿ ಮತ್ತು ಪನ್ನಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣನಾಗಲು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಹರಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಈ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದೇ ಧರ್ಮದ ಸಾರ. ಇದನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮರೆತಂತೆ.

ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು

ಕೊಂಡು ಈಗ ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸೋಣ. ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ನಾವು ನಿಧಾನವಾದ ಆದರೆ ದೃಢವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡೋಣ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ 'ಶೀಲ', 'ಸಮಾಧಿ' ಮತ್ತು 'ಪ್ರಜ್ಞೆ'ಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಹಂಭಾವ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು “ನೋಡು, ನಾನು ಶೀಲ, ಸಮಾಧಿ ಮತ್ತು ಪನ್ನಾದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ” ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕರಾಗುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಗುರಿಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇತರರು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಎದೆಗುಂದಬೇಡಿ. ಈ ನ್ಯೂನತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಮಾಡುವ ಮೊದಲ ಕೆಲಸ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳುವುದು, ನಂತರ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ನ್ಯೂನತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯಿರಲಿ ಮತ್ತು “ಬಡಪಾಯಿ, ಮನಸ್ಸಿನ ಮಲಿನತೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದಾನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಾ ಅಶುದ್ಧತೆಗಳೇ ಅವನಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ” ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ.

ಇಂದು ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಹಂಭಾವ ವಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ; ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಿ. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಧರ್ಮ ಸೇವಕರೂ ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನೀವು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಸೇವೆಗಾಗಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಧರ್ಮದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನಿಜವಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ; ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಬದಲು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತಿಯಾದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ಆಗ ಮತ್ತೆ ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಹಾನಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಈಗ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ನಾನು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಮೂರನೇ ಅಂಶವನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಥವಾ ಅಹಂಭಾವವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಧಮ್ಮದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಅದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಧಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಧಮ್ಮವು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಗತಿಯು ನಿಧಾನವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ-ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಬಹುಶಃ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪೀಳಿಗೆಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು-ಆದರೆ ಧಮ್ಮವು ಪರಿಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇತರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ನೀವು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಈ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. 1999ನೇ ಇಸವಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಯಾಜಿ ಉ ಬಾ ಖಿನ್ ಅವರ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಷ. ಅವರ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಧಮ್ಮವನ್ನು ಅದರ ಪರಿಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕು ಎಂಬ ಸಯಾಜಿ ಉ ಬಾ ಖಿನ್ ಅವರ ಜೀವನದ ಧೈಯವನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಧೈಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಒಂದು ಬೃಹತ್ತಾದ ಪಗೋಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಪಗೋಡವು ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಥದ ಚಿಹ್ನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಕ್ರಮಿಸಲು ಇದೊಂದು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭವ್ಯವಾದ ಪಗೋಡವನ್ನು ನಾವ್ಯಾಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಬುದ್ಧರ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಬಲಯುತವಾದ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬುದ್ಧರ ಅವಶೇಷಗಳ ಬಳಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ಇತರರ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಆ ಅವಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಅವು ಸಾಂಚಿ ಸ್ತೂಪದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿನ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸರಿಯಾದ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಮರಳಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿತು.

ಬುದ್ಧರು ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಹೊಂದುವ ಮೊದಲು ಆನಂದ ಅವರು “ಭಗವಾನ್ ನಿಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಲಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. “ಎಲ್ಲಾ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಸುಡುವಂತೆ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಸುಡಿ. ಸುಟ್ಟ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ತೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡಿ. ಧ್ಯಾನಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿರುವವರು ಅವುಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ. ಧ್ಯಾನ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಿರುವವರು ಗೌರವದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಇವು ಬುದ್ಧರ ಕೊನೆಯ ಮಾತುಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಧ್ಯಾನಾರ್ಥಿಗಳು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲದವರು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಈ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವದಿಂದ ಇಡಬೇಕು. ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಈ ಭವ್ಯ ಪಗೋಡದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ 10,000 ಜನ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವಂತಹ ಧ್ಯಾನ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಸ್ತೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಇರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಕಳೆದ 1500 ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧರನ್ನು ಅಪಖ್ಯಾತಿಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧರ ಮೂಲ ಉಪದೇಶಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳಿರುವ ದೇವರ ಅವತಾರ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸಲಾಯಿತು. ಬುದ್ಧರು ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಭೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟವು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು.

ಭವ್ಯ ಪಗೋಡದ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು. ಸ್ತೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ಯಾಲರಿ(ಚಿತ್ರಶಾಲೆ) ಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅವರ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದಂತೆ ಕೆಲವರು ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆಯಬಹುದು. 10,000 ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಜನ ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನ ಕಲಿತರೂ ಆ ಹತ್ತು ಜನರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದವರು ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಪಗೋಡವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಂಥೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇವಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪುರೋಹಿತ ಇರಬಾರದು. ಪಗೋಡದಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಮಹಾಪಾಪ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಇಂತಹ ಪಾಪ ಮಾಡಲು ಸಹಕರಿಸುವ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮಹಾಪಾಪದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಧ್ಯಾನಾರ್ಥಿಗಳು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದು; ಇತರರು ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಾರದು.

ಸ್ತೂಪ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವೂ ಇದೆ: ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಬೌದ್ಧರು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆದರೆ ವಿಪಶ್ಯನ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ವಿಪಶ್ಯನವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪಶ್ಯನವೂ ಹರಡಲು ಈ ಸ್ತೂಪವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧರ ಭಕ್ತರು ಭಾರತದ ಬೋಧ ಗಯಾ, ಸಾರನಾಥ ಮತ್ತಿತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಂತೆ, ಬುದ್ಧರ ಅವಶೇಷಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಈ ಭವ್ಯ ಪಗೋಡಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಬುದ್ಧರ ನಿಜವಾದ ಸಂದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬುದ್ಧರ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಥವಾ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ ಹಚ್ಚಿ ಅವರು ಬುದ್ಧರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧರ ನಿಜವಾದ ಅನುಯಾಯಿ ಆಗಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಿವೇಕವನ್ನು (ಪನ್ಯಾ ಅಥವಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು) ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಜನರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮನಗಾಣುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಹಾ ಪಗೋಡದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ಅನೇಕರು ಧಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಇತರರನ್ನೂ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಭವ್ಯ ಪಗೋಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಧನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಭಾರತೀಯರು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ದೇಶಗಳ ಜನರೂ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು. ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅವು ವಿಪಶ್ಯನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೀಡುವ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ನಿಯಮವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಲಿ ; ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೇತರ ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ದಾನವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಿಪಶ್ಯನದ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ವಿಪಶ್ಯನದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಸಿಡಿ- ರೋಮ್ ಯೋಜನೆ, ತ್ರಿಪಿಟಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತು ಭವ್ಯ ಪಗೋಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.

ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೂ, ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಣ್ಣದೊಂದು ಧ್ಯಾನ ಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗಲೂ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಗೋಡದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ನಾವು ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾರ್ಗದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಜನರು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. 1985ರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಲುಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1985ರಲ್ಲಿ 'ವಿಪಶ್ಯನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿಡಿ-ರೋಮ್‌ನಲ್ಲೂ ಅವು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇತರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಹಿಂದಿನ ಅನುವಾದಗಳು, ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆಯೋ ಭ್ರಷ್ಟಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಬೇಗ ಈ ಸರಿಯಾದ ಅನುವಾದಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲಾ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ, ಮೈತ್ರಿ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಧಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ಧಮ್ಮವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು; ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಲು ನಾವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಪಶ್ಯನದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಅಂಶವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪಾಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ವಿಶ್ವದೆಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಬುದ್ಧರ ಪರಿಶುದ್ಧ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು 'ಸಮಾಧಿ'ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಧಮ್ಮದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬಯಸುವ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಧ್ಯಾನ ಶಿಬಿರ ಆಯೋಜಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೋಧಗಯಾ, ಸಾರನಾಥ, ಕುಷಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಲುಂಬಿನಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಖ್ಯ. ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ಬಲ ಯುತವಾದ ಧಮ್ಮ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇತರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅನೇಕ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಜನರು ಪಡೆಯಬೇಕು. ವಿಶ್ವದೆಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಜನರು ಈ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಧಮ್ಮದ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದು ಬುದ್ಧರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ತರಂಗಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದರೆ ಅವರು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

1999ನೇ ಇಸವಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಯಾಜಿ ಉ ಬಾ ಖಿನ್ ಅವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಧಮ್ಮವು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ಮೂವತ್ತನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ. ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಶತಮಾನವನ್ನು ಧರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾವು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಧಮ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶುದ್ಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಅದು ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಥವಾಗಬಾರದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಅದು ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಧಮ್ಮವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಜನರು 'ಶೀಲ, ಸಮಾಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆ'ಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಹಿಂದು, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಜೈನ್, ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಥವಾ ಬೌದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮುಂದಿನ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇಡೀ

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಧಮ್ಮವು ಹರಡಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ಉಳಿಯಲಿ.

ನನ್ನ ಮೈತ್ರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ, ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ನೀವು ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು; ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮೈತ್ರಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಉಳಿದದ್ದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗುವ ಮೊದಲು ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು; ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಸಮಯ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಿತಿಯು ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಕೇವಲ ಮಾಧ್ಯಮ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಧಮ್ಮ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಆಗ ಧಮ್ಮವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದೆ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಅದು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹುಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಮ್ಮ ಧಮ್ಮದ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗೃಹಸ್ಥರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತ ರಾಗಿರುವವರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಲು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೆ? ಇದೊಂದೇ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮದ ಉದ್ದೇಶವೇ? ಇತರರೂ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಇಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಧಮ್ಮ ಪುತ್ರರು ಮತ್ತು ಧಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯರೂ ಧಮ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರಿ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರಿ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಿರಿ. ಇತರರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.

ಭವತು ಸಬ್ಬ ಮಂಗಳಂ.

ಗೋಯಂಕಾಜಿ ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ: ದುಃಖವು ಜೀವನದ ಒಂದು ಸಹಜ ಭಾಗವಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ: ನಾವು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮುಳುಗಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ನಮಗೆ ಅಸಹಜವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಜವಾದ ಸುವಿವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ಅದೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ದುಃಖದ ಅನುಭವದಿಂದ ಜನರು ಉದಾತ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅವರ ನಡತೆ ಉತ್ತಮವಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಉತ್ತರ: ಹೌದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಧ್ಯಾನ ವಿಧಾನವು ದುಃಖವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದು ಉಪಕರಣದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದುಃಖವನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಗಮನಿಸಲು ಕಲಿತಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ, ಅನುಭವವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉದಾತ್ತಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾವಾಗಲೂ ನೀವು ದುಃಖದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೀರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ದಮನವಲ್ಲವೇ?

ಉತ್ತರ: ಅಲ್ಲ. ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಲಿಯುತ್ತೀರಿ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೋಪವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಲು, ಅದನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಹೌದು, ಅದು ನಿಗ್ರಹ. ಆದರೆ ಕೋಪವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದರಿಂದ ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಾಣುತ್ತೀರಿ. ಕೋಪವನ್ನು ನಿರ್ಲಿಪ್ತತೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಲಿತಾಗ, ನೀವು ಅದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತೀರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತೇ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ: ಧ್ಯಾನ ಶಿಬಿರ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಕಾಣುವುದು

ಇದನ್ನಲ್ಲ. ನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ನಿಮಗೆ ಅಗತ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಾನಸಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ. ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತು ನೀವು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮದಿಂದ ಗಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಹೇಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮವು ಸಹ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ನೀವು "ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೀರೋ ಅದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕುರುಡು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾನಿಕರ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಆಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೀರಿ. ಈ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ನೀವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ನಿಮಗೂ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಮಂಗಳಮಯ ಕುಶಲಕರ್ಮವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಘಟನೆಗಳು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಉತ್ತರ : ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಲ ನಮ್ಮ ಪರಿಮಿತ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯು ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧರಿತ ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ?

ಉತ್ತರ: ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು, ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಂಭವಿಸುವುದೆಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದಾಗಲೀ, ಅದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆಯೆಂದಾಗಲೀ, ಬೇರೆ ಇನ್ಯಾವುದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲೀ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಇರುವುದು ಹೀಗಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನಗಳು ಪ್ರವಹಿಸುವ ರೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಖ ಅಥವಾ ದುಃಖದ ಅನುಭವಗಳು ನಮಗಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ಯಜಮಾನರಾಗಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯು ನಮಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಒಡತನದಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು.

ಧಮ್ಮ ಪಠ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

2026 : 20 ದಿನಗಳ ದೀರ್ಘ ಶಿಬಿರ ಜನವರಿ 16 ರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ 6, 30 ದಿನಗಳ ಶಿಬಿರ ಜನವರಿ 16 ರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ 16.

ಹತ್ತು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು : ಫೆಬ್ರವರಿ 19-ಮಾರ್ಚ್ 2,

ಮಾರ್ಚ್ 5-16, ಏಪ್ರಿಲ್ 8-19, 22-3 ಮೇ- 6-17, ಜೂನ್ 3-14, 17-28, ಜುಲೈ 1-12, 15-26, 29-9 ಆಗಸ್ಟ್ 12-23.

ಸತಿಪಟ್ಟಾನ್ ಶಿಬಿರ : ಮಾರ್ಚ್ 23-31

ಮೂರು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು : ಏಪ್ರಿಲ್ 2-5, ಆಗಸ್ಟ್ 27-30. ಹದಿನಾರೆಯದವರ ಶಿಬಿರ : ಮೇ 20-28.

ವಿಕಾಸ : ಧಮ್ಮ ಪಠ್ಯಾಲಯ, ಆಲೂರು, ದಾಸನಪುರ ಹೋಬಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ-4ರಲ್ಲಿ, ಹಿಮಾಲಯ ಡ್ರಗ್ ಕಂಪನಿಯ ಎದುರಿನ ಮಾಕಳಿ ಕ್ರಾಸ್ಗೆ ಬಂದರೆ ಆಟೋರಿಕ್ಷಾ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ (ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್)ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಬಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 256,258,258ಸಿ. ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು: 99725 88377, 63615 70725, 99725 88377, 63605 87970 ಇ-ಮೇಲ್ : info @ paphulla. dhamma. org;website; www. vridhamma. org.

ಧಮ್ಮ ನಗರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ.

2026 ಹತ್ತು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು : ಜನವರಿ 7-18, ಜನವರಿ 28-ಫೆಬ್ರವರಿ 8, ಫೆಬ್ರವರಿ 11-22, ಮಾರ್ಚ್ 22-ಏಪ್ರಿಲ್ 2, 15-26 ಮೂರು ದಿನದ ಶಿಬಿರ : ಮಾರ್ಚ್ 19-22.

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : <https://www.dhamma.org/en/schedules/schnagari>

ಗೂಗಲ್ ಮ್ಯಾಪ್ : <https://maps.app.goo.gl/CZoHPK WSeeUNSKZ6>

Contact Numbers : 90087 33008, 94485 88789, 87226 05694

ಧಮ್ಮ ನದಿ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

2026- ಹತ್ತು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು : ಜನವರಿ 14-25, ಫೆಬ್ರವರಿ 11-22, ಮಾರ್ಚ್ 4-15, ಏಪ್ರಿಲ್ 8-19, ಮೇ 6-17, ಜೂನ್ 3-14, ಜುಲೈ 1-12, ಆಗಸ್ಟ್ 12-23.

ಧಮ್ಮವನ, ಮೈಸೂರು

2026- ಹತ್ತು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು : ಫೆಬ್ರವರಿ 18-ಮಾರ್ಚ್ 1, 4-15, ಏಪ್ರಿಲ್ 15-26, ಮೇ 6-17, ಜೂನ್ 10-21, ಜುಲೈ 28-ಆಗಸ್ಟ್ 8, 19-30, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 16-27,

ಮೂರು ದಿನಗಳ ಶಿಬಿರ : ಜನವರಿ 23-26, ಜೂನ್ 25-28, ಡಿಸೆಂಬರ್ 24-27.

ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು: www.dhamma.org/schedules/schvana.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ : 88805 19658

ಧಮ್ಮ ಸುಖಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

10 ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು-2025:

ಡಿಸೆಂಬರ್ 24-4 ಜನವರಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿಕಾಸ : ಅರೆಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲೂಕು, ಬೆಂಗಳೂರು. website : sukhalaya.dhamma.org

ಫೋನ್ : 099004-52939

ವಂತಿಗೆ : ವಾರ್ಷಿಕ: ರೂ.30, ಆಜೀವ: ರೂ.500. ವಂತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ :3194101004234; IFSC code:CNRB0003194; ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ನಾಗರಬಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಖಾತೆದಾರರು:ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ. ಹಣ ಸಂದಾಯದ ವಿವರ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪ .ಎಸ್., ಮೊ.ಸಂ:7337734934 ಗೆ ಎಸ್.ಎಮ್.ಎಸ್.ಮಾಡಿರಿ.

ಮುದ್ರಕರು: ಬಿ.ಪ್ರದೀಪ ಕುಮಾರ, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್. ಚಂದ್ರಮತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಪರವಾಗಿ.

ಮುದ್ರಣ: ಐರೆಣಿ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, 4ನೇ ತಿರುವು, ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ.ಕಾಲೋನಿ,ದಾವಣಗೆರೆ-2.ಪ್ರಕಾಶನ:ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, # 7/1, 3ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಕಾಲೋನಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ಬೆಂಗಳೂರು 560 004. ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು: ಜಿ.ಟಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪ

Printed by B.Pradeep Kumar, Published by Smt. R. Chandramathi on be half of Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust and Printed at: Airani Offset Printers, 4th Cross, K.H.B.Colony, Davangere-2 and Published at Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust, #93, 30th Cross, Banashankari 2nd Stage, Bengaluru - 70. Editor: G.T. Govindappa,

ಇಂದ:

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್

7/1, 3ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಕಾಲೋನಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ಬೆಂಗಳೂರು 560 004.

ಗೆ,